

שיחת השבוע

חב"ד
כל הלב לכל אחד

יוצא לאור על ידי
צעירי אגודת חב"ד - המרכז
עורך: מנחם ברוד
יו"ר: הרב יוסף יצחק אהרונוב

יש חדש

כינוס השלוחות העולמי

השבוע נפתח הכינוס העולמי של השלוחות - נשות השלוחים מכל קצווי תבל. הכינוס נערך במרכז חסידות חב"ד בברוקלין, ניו יורק. הוא מתקיים בכל שנה סמוך לכ"ב בשבט, יום השנה להסתלקות הרבנית **חיה מושקא שניאורסון**, רעייתו של הרבי מליובאוויטש. כאלף שלוחות, מכל קצוות תבל, באות לכינוס והן ידונו בבעיות המיוחדות שעמן מתמודדת שליחת חב"ד, מחינוך הילדים במקומות נידחים ועד פעילות ציבורית בקרב נשים ובנות.

ילד יש אות?

הוועד לכתיבת ספר התורה של ילדי ישראל מודיע כי מתקדם הרישום לספר התורה החמישי, שכל אותיותיו הן לזכות ילדי ישראל. עד כה כבר הושלמו ארבעה ספרי תורה, והם שוכנים בירושלים העתיקה. להשלמת הספר החמישי חסרות כ-70 אלף אותיות. אות בספר התורה היא גם סגולה לשמירה ולהגנה. טל' 03*9607358.

חדש ב'קול החסידות'

מערכת **קול החסידות**, שבה אפשר לשמוע שיעורי תורה בטלפון, מודיעה על שפע של שיעורים והקלטות חדשים. כיום אפשר להאזין באמצעות המערכת ליותר מעשרת אלפים שיעורים. טל' 02*5381111.

הנקמה היהודית 5

יהודה גרובייס מגיש את **הנקמה היהודית 5**, דרמה עלילתית וערכית, בת יותר משעה, שמספרת על תרמילאי ישראלי שנופל במלכות סבוכה. טל' 01*700704120 או www.judaica-il.com.

זמני השבוע

ירושלים תלאביב חיפה בארשבע אילת ניו יורק

כניסת השבת	4:27	4:42	4:31	4:46	4:48	4:41
צאת השבת	5:43	5:44	5:42	5:46	5:44	5:44

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר חב"ד 60840
טל' 072*2770100 • פקס 03*9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

התורה אינה משתנה

מערכת חוקים אנושית תשתנה ללא הרף בתגובה לאירועים ולתמורות בציבור. התורה קובעת אמיתות מוחלטות של טוב ורע, מותר ואסור

נחיתתה של התורה במכחולו של הצייר ר' יוסי רוזנשטיין

מערכת חוקים אנושית תשתנה ללא הרף בתגובה לאירועים ולתמורות בציבור. התורה קובעת אמיתות מוחלטות של טוב ורע, מותר ואסור. מערכת חוקים אנושית תשתנה ללא הרף בתגובה לאירועים ולתמורות בציבור. התורה קובעת אמיתות מוחלטות של טוב ורע, מותר ואסור.

מערכת חוקים אנושית תשתנה ללא הרף בתגובה לאירועים ולתמורות בציבור. התורה קובעת אמיתות מוחלטות של טוב ורע, מותר ואסור. מערכת חוקים אנושית תשתנה ללא הרף בתגובה לאירועים ולתמורות בציבור. התורה קובעת אמיתות מוחלטות של טוב ורע, מותר ואסור.

רק הבורא יכול

מערכת חוקים אנושית לעולם תהיה מוגבלת במגבלות האלה, והיא תשתנה ללא הרף בתגובה לאירועים ולתמורות בציבור. הגמישות הזאת הכרחית, אבל היא גם משקפת את חוסר שלמותה של מערכת החוקים ואת אי-היכולת לצפות את כל המצבים ולבחון את כל ההיבטים.

האם יכולה להיות מערכת חוקים מושלמת, שאינה זקוקה להתאמות ולשינויים? - בני-אדם אינם יכולים ליצור מערכת כזאת. היחיד שיכול ליצור מערכת חוקים כזאת הוא בורא העולם, שברא את האדם וצופה את העתיד.

מערכת חוקים כזאת היא התורה, שניתנה לנו בהרסיני, במעמד הנשגב שעליו נקרא בשבת זו. העקרונות הטמונים בתורה אינם תלויים בהלוך רוחות של תקופה כלשהי או בשבשבת דעת הקהל. אלה חוקים נצחיים, שקובעים אמיתות מוחלטות של טוב ורע, מותר ואסור.

מכאן ברור עד כמה מופרכים הקולות הקוראים

לרבנים לשנות את הלכות התורה, בטענה ש'העולם השתנה'. התורה 'לא התאימה' למושגים שרווחו בעולם גם לפני שלושת אלפים ושלוש מאות שנה. היא דיברה על יום שבת בשעה שהעולם כולו עבד שבעה ימים בשבוע. היא אסרה עבודה זרה בתקופה שהעולם כולו עבד אלילים.

עוגן היציבות

התורה מעולם לא שאפה להתאים את עצמה למושגי הזמן, אלא היא עיצבה את המושגים וקבעה אמיתות מוחלטות. אכן, התורה עצמה נתנה מרחב, שבתוכו יש מקום להחמיר ולהקל, אבל הכול בתוך מסגרת התורה וההלכה, וכך נהגו חכמי ישראל ופוסקי ההלכה בכל הדורות. אי-אפשר לדרוש מרבנים לסטות מן ההלכה, כי אם יעשו כן - יחדלו מלהיות רבנים.

התורה לא תשתנה בימינו - לא בגלל 'חוסר אומץ', אלא מפני שהיא אינה זקוקה לשינויים. התורה לא נועדה להיות 'מותאמת' לרצונותיו של האדם ולאופנות מתחלפות. היא עוגן היציבות האחד והיחיד שקבע הקב"ה בעולמו. היא אמורה להדריך ולכוון אותנו ולא אנחנו אמורים לכוון אותה ולהתאימה אלינו. כוחה של התורה בנחיצותה, באי-השתנותה, בעמידתה נוכח כל שינויי המקומות והזמנים.

ה'מקבל' נותן קיום

"נקבה תסובב גבר" - האישה, המסמלת את כוח הקבלה, תעמוד במדרגה גבוהה יותר משל הגבר, המסמל את כוח ההשפעה.

חיבור עם הגוף

שני המרכיבים האלה של 'משפיע ומקבל' קיימים גם בכל אדם. האדם מורכב מנשמה וגוף. הנשמה היא בבחינת 'משפיע' ואילו הגוף הוא 'מקבל'. התכלית היא שהנשמה תחדור לתוך הגוף, עד שהגוף מצד עצמו יפעל על-פי רצון הנשמה.

כל עוד הנשמה מנותקת מהגוף, אין לפעולתה קיום. יש מצבים שהנשמה מאירה בעוצמה רבה, ואז האדם חש התעוררות רוחנית, והוא מרגיש תשוקה ללמוד תורה ולעסוק במצוות, אבל בחלוף אותה הארה הוא חוזר למצבו הראשוני, מכיוון שהכול היה הארה מלמעלה, בלי שהדברים נתפסו בגוף עצמו. התכלית היא שהדברים יתחברו עם הגוף, ה'מקבל', ויבואו גם ממנו, ואז יהיה להם קיום.

(תורת מנחם כרך מ, עמ' 74)

שלא נקלט על-ידי כוח הקבלה של חווה.

חז"ל המשילו זאת לתהליך אפיית לחם. הגבר חורש וזורע, דש וזורה, אבל אחרי כל העבודה הקשה הוא מביא הביתה חיטים שאינן ראויות לאכילה. רק כשהאישה לוקחת את החיטים, טוחנת אותן לקמת, לשה מהן עיסה ואופה לחם - יש לאדם לחם לאכול. זו המעלה המיוחדת של האישה כ'מקבל', שמחבר את הדברים עם העולם.

מהפך בגאולה

מעמד הריסיני נועד לתקן את חטא עץ הדעת, ועיקר עניינו לחבר את האור האלוקי עם העולם, על-ידי שהעולם עצמו נעשה כלי לקבלת התורה. לכן מסר הקב"ה את דבריו קודם-כול לנשים, המייצגות את כוח הקבלה, מכיוון שעל-ידי כך יתקבלו ענייני התורה בתוך מציאות העולם ויהיה קיום לתורה.

כך יהיה גם לעתיד לבוא, בבוא הגאולה. אז ייטהר העולם לגמרי מזוהמתו, ככתוב: "ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ", ואז גם יקויים

לקראת מתן התורה ציווה הקב"ה את משה: "כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל". מסבירים חז"ל ש"בית יעקב" אלו הנשים, ו"בני ישראל" אלו הגברים. הקב"ה ציווה את משה למסור את דבריו תחילה לנשים ורק לאחר מכן לגברים.

מדוע הוקדמו הנשים לגברים? המדרש מבאר, שבבריאת העולם ציווה הקב"ה רק לאדם שלא לאכול מעץ הדעת, ואז באה חווה ואכלה מן העץ וגרמה קלקול לעולם כולו. אמר הקב"ה: "עכשיו אם איני קורא לנשים תחילה, הן מבטלות את התורה". לכן הקדים את הנשים, כדי שיהיה קיום לתורה.

השפעה וקבלה

איש ואישה מייצגים שני כוחות מרכזיים - כוח ההשפעה והנתינה וכוח הקבלה והקליטה. איש הוא בבחינת 'משפיע', ואילו אישה היא בבחינת 'מקבל'. כוח ההשפעה כשהוא לעצמו אין לו קיום, כל עוד אין חיבור עם כוח הקבלה והקליטה. לכן הציווי על האיסור לאכול מעץ הדעת, שניתן לאדם בלבד, לא התקיים, מכיוון

אמרת השבוע

בלי שעות קבלה

דלתו של רבי שמואל סלנט, רבה של ירושלים, הייתה פתוחה לפני הציבור בכל עת. פעם אחת שאלוהו מקורביו מדוע אין הוא קובע שעות קבלה, כדי שלא יפריעו לו בכל שעות היום והלילה.

השיב רבי שמואל: "יהודי נדרש ללכת בדרכי הבורא. בברכת המזון אנו אומרים שהקב"ה 'זן ומפרנס אותנו תמיד, בכל יום ובכל עת ובכל שעה'. מכאן שאין לקב"ה 'שעות קבלה', אלא הוא דואג לברואיו בכל עת.

"גם על משה רבנו מסופר שהוא היה שופט את העם 'מן הבוקר עד הערב'. מדוע אפוא אתם מציעים לי דרך חדשה של קביעת 'שעות קבלה' מוגבלות?!"

פתגם חסידי

חסידים נדחקו לשמוע דברי תורה מפי רבי חיים מצאנז. קרא הצדיק: "מי שרוצה לשמוע, ישמע גם מרחוק; ומי שאינו רוצה לשמוע, לא יקלוט גם כשיידחק לעמוד קרוב."

מתן התורה | מאת הרב אליעזר ברוד

מן המעיין

זהירות מגאווה

"נגד ההר" (שמות יט, ב). התורה ניתנה על הר, להורות שלימוד התורה וההליכה בדרכי ה' צריכים ליצור באדם הגבהת הלב. עם זה צריכים להיזהר מאוד שלא לבוא לידי גאווה. זהו שנאמר "נגד ההר" - יש צורך בזהירות רבה לעמוד נגד הגאווה העלולה לבוא מלימוד התורה.

(ספר המאמרים תש"ג)

כבוד תלמידי חכמים

"השמרו לכם עלות בהר ונגוע בקצהו" (שמות יט, ד). מכאן אפשר לראות כמה צריך להיזהר בכבוד תלמידי חכמים. אם ההר שאין בו דעת ואיננו מרגיש כלום נתקדש על-ידי קבלת התורה עד שהוזהרו כל ישראל מנגוע בקצהו, קל-יחומר למי שפוגע בכבודו של תלמיד-חכם, שיש בו דעת ומרגיש בעלבון.

(החפץ חיים)

כינויי חיבה

את ימי העולם אפשר לחלק לשתי תקופות: הראשונה מבריאת העולם ועד מתן התורה, והשנייה משעת מתן התורה, שאז נקראו בני ישראל בכינויי חיבה מיוחדים - 'עם סגולה', 'העם הנבחר', 'וגוי קדוש'.

(ספר המאמרים תש"י)

מכוח הקולות

"וכל העם רואים את הקולות" (שמות כ, טו). כל מה שישיראל רואים ומשיגים בכל דור ודור נובע מכוח אותם הקולות ששמעו בהר סיני.

(אמרי אמת)

לא להישאר מרחוק

"וירא העם וינעו ויעמדו מרחוק" (שמות כ, טו). אפשר לראות, ואפילו אפשר להתנועע, ואף על-פי-כן להיות במצב של "ויעמדו מרחוק" - להיות רחוקים מהאור שהאיר בהר-סיני.

(רבי מנחם מנדל מקוזק)

הראייה מעוררת חיות

"וירא העם וינעו" (שמות כ, טו). בשעה שראו ישראל גילוי אלוקות, מיד נפעל אצלם "וינעו" - נעשתה אצלם תנועה של חיים.

(היוסיים)

עלייה עצומה

בשעת מתן התורה נתעלו בני ישראל לתכלית העילוי, כפי שנאמר (דברים ה, ד) "פנים בפנים דיבר ה' עמכם". זמן קצר קודם לכן עמדו בתכלית השפלות - משועבדים בחומר ובלבנים במצרים. העלייה הזאת לא הייתה אפשרית אלא על-ידי רחמיו הגדולים של הקב"ה.

(אדמו"ר הזקן)

בר־מצווה במחותרת

כל נער זוכר היטב את חגיגת הבר־מצווה שלו, אבל את חגיגת הבר־מצווה שלי לא אוכל לשכוח, מספר ר' בצלאל שיף מירושלים.

משפחתי נמלטה לאוזבקיסטן מפני רדיפות הקומוניסטים. התגוררנו בעיר סמרקנד, לצד עוד משפחות חסידיות שמצאו שם מקלט. גם בסמרקנד פעל השלטון הקומוניסטי לדיכוי חיי היהדות, ובכל־זאת היה המצב טוב מבמקומות אחרים.

הקומוניסטים התירו ליהודים להתפלל בבית־הכנסת, אבל אסרו התכנסויות שבהן נאמו רבנים ואנשי דת. פעילות כזאת נחשבה אנטי־מהפכנית...

גם בבית־הכנסת ידעו הכול כי אסור לדבר מילה מיותרת, וזאת לא רק משום כבוד בית־הכנסת, אלא מפני המלשינים ששרצו בכל פינה. אלה היו יהודים שהשלטון אילץ אותם לעבוד בשירותו, והם העבירו דיווחים שוטפים על הנעשה.

המלשינים התחלקו אצלנו ל'מוֹסֵר צדיק' ול'מוֹסֵר רשע'. הצדיק היה מלשין שלא הסתיר את מעשיו, והציבור נדרש רק לנהוג זהירות, כדי שהמלשין יוכל לדווח שהכול התנהל כשורה. לעומתו, ה'מוֹסֵר רשע' הסתיר את עובדת היותו מלשין, וניסה להיות כביכול אחד משלנו.

חיים צ' נחשב 'מוֹסֵר צדיק'. הוא היה בא לכל אירוע, טועם מעט, אומר לחיים עם כולם ועוזב. לעיתים היו מקצת המשתתפים עוזבים למראית־עין את האירוע, כדי לחזור לאחר מכן, כאשר חיים צ' הסתלק, כדי שיוכלו להתוודע באין מפריע.

בהתקרב מועד הבר־מצווה שלי, בחודש סיוון תשי"ט, החליטו הוריי כי העלייה לתורה וההפטרה יהיו בבית־הכנסת הרשמי, ולאחר מכן יערכו את סעודת הבר־מצווה באחד הבתים.

סבי, ר' רחמיאל ז"ל, בחר בעבורי 'מאמר חסידות' שיגנתי אותו על־פה, כדי לאומרו בסעודת הבר־מצווה. את לימוד ההפטרה לימדני אבי. לא נותר לי אלא לצפות במתח ליום הגיעי למצוות.

שבוע לפני מועד הבר־מצווה שלי חגג חברי הטוב, אהרון מקוביצקי, את יום היכנסו למצוות. בעבורי זו הייתה כעין 'חזרה כללית' לקראת חגיגת הבר־מצווה שלי. גם הוא עלה לתורה וקרא את ההפטרה בבית־הכנסת

הרשמי, וסעודת הבר־מצווה נערכה בבית הוריי.

בתחילה התנהל הכול כמתוכנן. לאחר העלייה לתורה וקריאת ההפטרה בבית־הכנסת התכנסו המתפללים בבית חתן הבר־מצווה, ל'קידושי' ולסעודה חגיגית. חיים צ' בא אף הוא, כהרגלו, אולם הפעם

לא קם מכיסאו. מקצת המשתתפים יצאו, מתוך מחשבה לעודד אותו לעזוב, אך הוא לא זז ממקומו.

הקהל החל לאבד סבלנות. בין המשתתפים היה אורח יקר ממסקווה, הרב משה קצנלנבוגן. הוא היה תלמיד־חכם מופלג, בקי על־פה בכל חלקי השולחן־ערוך. הוא

לומדים גאולה מאת מנחם ברוד

האחדות - כלי לגאולה

קבלת התורה הייתה בזכות האחדות שנוצרה בתוך עמ־ישראל. בתורה מסופר (שמות יט,א-ב): "בחדש השלישי לצאת בני־ישראל מארץ מצרים, ביום הזה באו מדבר סיני... ויחן שם ישראל נגד ההר". מפרש רש"י: "כאיש אחד בלב אחד".

במדרש רבה (ויקרא ט,ט) נאמר במפורש שבזכות האחדות קיבלו את התורה: "גדול השלום, שבכל המסעות כתוב 'ויסעו' 'ויחנו' - נוסעים במחלוקת וחונים במחלוקת - כיוון שבאו לפני הרי סיני, נעשו כולם חניה אחת, דכתיב: 'ויחן שם ישראל'. ויחנו שם בני־ישראל אין כתיב כאן אלא ויחן שם ישראל. אמר הקב"ה: הרי שעה שאני נותן תורה לבניי".

נוגע לכל יהודי

בהזדמנויות אין־ספור אמר הרבי מליובאוויטש שאהבת־ישראל נחוצה כיום ביתר שאת, מכיוון שהיא הכלי לזירוז הגאולה. הנה אחת ההתבטאויות (תרגום מלקוטי שיחות כרך כז, עמ' 297):

"הגמרא אומרת שהגלות בהווה (חורבן בית שני) היא תוצאת ההפך של אהבת חיים. מזה מובן שעל־ידי אהבת ישראל באופן של אהבת חיים מבטלים (את סיבת הגלות, וממילא) את הגלות ומביאים את הגאולה, כדברי המדרש (תנחומא ניצבים א): 'אין ישראל נגאלין עד שיהיו כולם באגודה אחת'.

"מזה מובן, שמכיוון שעדיין שרויים בגלות, אף־על־פי שעל־פי כל הסימנים בתורה (בסוף מסכת סוטה וכו') הגאולה הייתה צריכה לבוא מזמן, ואדרבה, חושך הגלות נהיה קשה יותר - יש להוסיף עוד יותר בעניינים שמבטלים את הגלות וממהרים את הגאולה, שבכללות הם - מעשינו ועבודתנו בכלל, כולל ובמיוחד - העניין של אהבת ישראל".

"כמובן ופשוט, הדבר נוגע לכל יהודי ללא יוצא מן הכלל (הן שכל יהודי צריך בעצמו להוסיף באהבת ישראל, הן שצריך ליצור אהבת ישראל אצל כל יהודי) - מכיוון שאף־על־פי שבנוגע לכמה עניינים אין דעותיהם שוות ויש מנהגים שונים וכו' - אבל אהבת ישראל והגאולה נוגעים לכל יהודי ללא יוצא מן הכלל, בכל מקום וזמן שבו הוא נמצא, לאשכנזים ולספרדים, לחסידים וללא חסידים וכו' וכו', מכיוון ש'אהבת לרעך כמוך' הוא ציווי בתורה שבכתב, ודין בתורה שבעל־פה... כך גם עניין הגאולה נוגע לכל יהודי, כי כל יהודי צריך לצאת מן הגלות, כמבואר בנגלה דתורה ובפנימיות התורה".

להיות בבחינת 'הפקר'

אהבת־ישראל וביטול המחלוקת קשורים קשר מהותי לקבלת התורה, כפי שהרבי מסביר (התוועדות תנש"א כרך ג, עמ' 238 ואילך):

"לכן ניתנה התורה במדבר, במקום הפקר - כדי לרמז שהשלמות האמיתית של קבלת התורה היא כשמקבלים גם את דרגת התורה שלמעלה לגמרי משייכות לעולם, וכדי שיוכלו לקבלה צריך הקב"ה לתת אותה במקום הפקר דווקא. ויש לומר, שתכלית השלמות של נתינת התורה במקום הפקר תהיה לעתיד לבוא, כש'תורה חדשה מאיתי תצא': 'מאיתי' - תורתו של הקב"ה ממש, שלמעלה לגמרי משייכות לעולם, ולכן נתינתה לעולם היא על ידי זה ש"מאיתי" תצא, שיוצאת (כביכול) מרשותו של הקב"ה, שמפקיר אותה כדי ש'כל הרוצה לקבל יבא ויקבל'.

"...כדי לקבל את דרגת התורה שלמעלה משייכות לעולם ולאדם, שניתנת במקום הפקר, צריך האדם לצאת ממציוותו, על ידי זה ש'עושה עצמו כמדבר הפקר', תכלית הביטול, וביטול זה מתבטא בשלילת המחלוקת ואהבת השלום (כי סיבת המחלוקת היא ישות עצמו), ועל ידי זה נעשה ראוי ומוכשר לקבל את דרגת התורה שלמעלה משייכות לעולם, שניתנת במקום הפקר".

כבר הספיק לשבת בכלא הרוסי על 'חטאיו' וסבל סבל רב למען יהדותו. לכן לא התיירא מפני השלטונות.

כשהבין הרב קצנלנבוגן כי השמחה מושבתת בגלל אותו 'מוסר', החליט לעשות מעשה. הוא קם, נטל דלי מים, התייצב מאחורי החלון ושפך את הדלי על ה'מוסר' שישב בדיוק תחת החלון.

ה'מוסר' קם נזעם, כולו נוטף מים. הוא הוציא מכיסו את הפנקס האדום (המעיד על חברותו במפלגה הקומוניסטית), נופף בו לעיני הקהל וזעק כי לא יוותר, וכבר מחר יודיע למי שצריך לדעת על האספה הציונית והאנטי־מהפכנית שנערכת כאן...

הוא הוסיף וצעק כי כל הנוכחים ראויים לשבת במחנות ריכוז, ולא להתהלך חופשיים בין קומוניסטים טובים והגונים. כשסיים, עזב את הבית בחוריאף.

אט־אט חזרו האורחים אל הבית וישבו שוב אל שולחן ההתוועדות. הפעם שמחו וחגגו בחופשיות, ונשאו לשבת עד שעה מאוחרת.

היה ברור כי המלשין ינקום על השפלתו וידווח לשלטונות. הדבר חייב להיזהר משנה־זהירות, כי עתה המשטרה החשאית תעקוב בשבע עיניים אחר כל דבר קטן או גדול.

באין־ברירה החליטו הוריי לערוך את העלייה לתורה שלי במניין שהתקיים בהיחבא, בביתה של משפחת מישולוביץ, ולחגוג את הבר־מצווה במסיבה צנועה באחד מימות החול.

חשתי החמצה. במסיבה כזאת לא ישתתפו חבריי, שכן השלטונות הקפידו מאוד על הבאת ילדים לאירועים 'בעייתיים'. ידעתי שגם קהל האורחים יהיה מצומצם יותר. אולם הבנתי את כורח הנסיבות.

כך עשינו. עליתי לתורה במניין מחתרתי. לאחר מכן חגגנו בחוג המשפחה. באחד מימות החול הכינו אימי ואחותי את הסעודה, והובלנו הכול על אופניים לבית משפחת מישולוביץ. שם ישבו הגברים, ומעברו השני של הפרוזדור, בדירת משפחת האנקין, ישבו הנשים.

אך למרות הכול הייתה שם אווירה שקחה מאוד. את 'מאמר החסידות' אמרתי כמה וכמה פעמים, לפני כל קבוצת אורחים חדשה שבאה. לאחר שהקהל 'התחמם', חלצו האורחים את נעליהם, כדי שיוכלו לרקוד בלי להקים רעש מיותר...

אמנם זו הייתה חגיגה קטנה ומצומצמת, אבל היא נחרתה עמוק בליבי, וטעמה שמור עמי עד היום.

סגירת מעגל ברחוב הגרמני

יהודים. "לאחר עבודה מאומצת ופגישות רבות הסכימה הנהלת הסופרמרקט להכניס את מוצרי המזון הכשרים. הם עצמם התלהבו מהרעיון של הסימון הכשר על המדפים", מספר לנו השבוע הרב שלמה ביסטריצקי, רבה של המבורג.

לקוחות הסופרמרקט המפורסם EDEKA ברחוב GRINDELALLEE בהמבורג שבגרמניה הבחינו בימים האחרונים בסדרת מוצרים חדשה שעלתה על המדפים. לידם ניתוספה מדבקה חדשה, בצבע צהוב, ובה רשומה המילה 'כשר', בעברית ובגרמנית.

מוצרים בכל אירופה

לדברי הרב ביסטריצקי, המשמש גם שליח חב"ד בעיר, זו פריצת דרך בחיי הקהילה בעיר. "מדובר בצעד תקדימי שחנות של הרשת הענקית EDEKA מתחילה למכור מזון כשר, ובפרט במקום היסטורי זה", הוא אומר.

בשלב ראשון הכניסה החנות כארבעים מוצרים, הנושאים את התווית הכשרה, בעיקר מוצרי מזון יבשים. בהמשך מתכוונים למכור שם גם את מוצרי החלב הכשרים המיוצרים בהמבורג ועוד מוצרי מזון כשרים. מאחורי הסיפור המקומי הזה מסתתרת סגירת מעגל מרגשת: המדבקה הקטנה, ועליה המילה 'כשר', החזירה את זקני המבורג שבעים שנה לאחור.

הניצחון היהודי

1 באפריל 1933. ההפליה האנטישמית שכאונה נגד יהודי המבורג יצאה לדרך, עם הטלת חרם על כל העסקים של היהודים. החרם הלחל לכל רובדי החיים העסקיים בהמבורג ויהודים הוחרמו בכל מקום. תמונה שצולמה באותה תקופה נהפכה לאחת מלימונות השואה המפורסמות. בתמונה נראה אדם מחזיק שלט שעליו כתוב: "גרמני לא קונה אצל יהודי". התמונה צולמה ברחוב GRINDELALLEE, בדיוק במקום שבו עומד כיום הסופרמרקט המרכזי.

מוצרי המזון הכשרים האלה מצטרפים לייצור חלב ומוצרי חלב כשרים (חלב ישראל), בהשגחת הרב ביסטריצקי. המוצרים האלה מופצים בכל רחבי גרמניה. כמוכן נותן הרב ביסטריצקי הכשר למאפייה מקומית, שמתמחה בייצור בייגלס קפואים. הבייגלס האלו כבר נמכרים ברחבי אירופה ואפשר למצוא אותם בשווייץ, בצרפת ובעוד מדינות.

שבעים שנה אחרי צילום התמונה מוכרים בסופרמרקט הגרמני מוצרי מזון כשרים בעבור

תשתית לחיים יהודיים

הרב ביסטריצקי בא להמבורג לפני שבע שנים, והצליח לחולל מהפכה יהודית שקטה בעיר. "מטרתי לייצור תשתית של חיים יהודיים, שכל יהודי שמתגורר כאן יקבל את כל השירותים הדתיים", הוא מסביר.

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

שנת 'מעשר עני'

שאלה: מה משמעות היותה של שנת תשע"א שנת 'מעשר עני'?

תשובה: שנה זו היא השלישית במניין שהחל אחרי שנת השמיטה האחרונה, שחלה בשנת תשס"ח. בשנה הראשונה והשנייה מפרישים מיובל הארץ (בין השאר) 'מעשר שני', ואילו בשנה השלישית לשמיטה מפרישים במקומו 'מעשר עני'.

דיני שנת המעשר חלים על הירקות הנלקטים מראש השנה (ועל הפירות שהגיעו לשליש הבשלתם, ולדעות אחרות לשליש גודלם, אחרי ט"ו בשבט, ראש השנה לאילנות. בין הפירות הללו - שקד, שסק, אפרסק ומקצת הלימונים). רוב הירקות המצויים כעת בשווקים, והפירות שייגיעו באביב, טעונים הפרשת 'מעשר עני'.

ב'מעשר שני' יש קדושה ופודים אותו במטבע; ואילו

'מעשר עני' חייבים להפריש, אבל אין בו כל קדושה, אלא הוא שייך לעניים.

בפירות ובירקות שבוודאי לא הופרשו מהם תרומות ומעשרות חייבים לתת את ה'מעשר עני' לעניים. בפירות וירקות הנמכרים בשוק, שהם 'ספק טבל', יש דיון אם דיי שקובעים חלק מסויים מהפירות או מהירקות ל'מעשר עני', או שצריך גם לתת אותם בפועל לעניים, אף ש'המוציא מחברו עליו הראיה'. למעשה מקילים בזה.

את ה'מעשר' הוודאי, לאחר הפרשתו כדיון, יש למסור לעניים או למוסד חינוכי שמאכיל גם בניעניים. כדי להקל את הנתנה בהפרשות עתידיות אפשר להלוות לעני סכום מראש, שיתקזז מן המעשר (ואפשר לקבוע אותו כ'מכיר', שכל ה'מעשר עני' שייך לו עם הפרשתו. מכוני 'התורה והארץ' ו'תנובות שדה' עושים זאת בעבור כל מניו).

מקורות: גיטין לא. חולין קל"א. רמב"ם מעשר פ"ז ה"הו. פ"ג ה"כ"א. ש"ע י"ד ס"י ונ"ט ס"ה וב"באור הגר"א ס"ק ט"ו. תורה והארץ 49א. משפטי ארץ תרנ"ב פ"ט ופ"ו. קצרות השדה פ"ט.

משמאל: השלט "גרמני לא קונה אצל יהודי" ומימין סימון 'כשר' ברשת הגרמנית

לפני כמה שנים החליט לשים דגש על נושא הכשרות. "יש כאן יהודים שמחפשים מוצרי מזון כשרים, אבל יש יהודים שרק אם יראו את המוצרים על המדפים יעדיפו לקנות אותם. אני מנסה לסייע לשתיה הקבוצות במקביל, וכוונתי בעיקר לייצור מודעות שבהמבורג יש מוצרי מזון כשרים", הוא אומר. בימים האחרונים הרב ביסטריצקי מנהל קמפיין נרחב בהמבורג, המבשר על הכנסת המוצרים הכשרים. "כשמסתכלים על שתי התמונות, אי אפשר שלא להתרגש", הוא מסכם בסיפוק.

בס"ד
מזונין לקנות
ספרי תורה פסולים
 (גם מועדים לגניזה)
 אכן... לא כסף, ריאונוק א"ת, כתיב, אצטאות, מליות אסתר וזו...
052-9772525

ב"מכון נוח והשגל ארזא
חולם לעבוד עם משכורת גבוהה?
מכון נוח מזמין אותך להצטרף לאלפי הבוגרים אשר למדו מקצוע מבוקש והבטיחו את עתידם הכלכלי
יום פתוח
 על מגמות הלימוד ותוכניות המלגות המיוחדות למגזר החרדי
יתקיים אי"ה ביום חמישי הקרוב
 כ"ב בשבט תשע"א (27.1.11) בשעה 18:00
לפרטים נוספים:
1-700-50-32-32
 בית הספר הגבוה לטכנולוגיה בירושלים
 רח' הוועד הלאומי 21, גבעת מרדכי ירושלים

מתארגנת קבוצה להסרת משקפיים בלייזר בבי"ח אסותא
 בשיטת ה-ASA ללא חיתוך הקרנית
מחיר קבוצתי
אסותא
 הסרת משקפיים בלייזר אובטית
לפרטים: *6474
03-7644444

גזרת פרעה מתקיימת גם בימינו
"אפרת"
 נלחמת במגיפה בהצלחה
150 תינוקות בכל יום לא זוכים לחיים
אפרת נוכח ארצות יוגר!
 היו שותפים 02-6536212 • www.efrat.co.il